

HACIA LA SUPERACION DE UNA CRISIS

La gente de hoy vive inmersa en los problemas económicos y se preocupa preferentemente por aquello que le ofrece el cine o la televisión o las revistas gráficas repletas de abundantes fotos de tal o cual familia real o de esa o aquella estrella de la canción o del espectáculo. La mayoría se desentiende de cualquier manifestación de tipo cultural, sea de la clase que fuere. No se siente preocupada por una buena representación teatral o un buen concierto o un libro sobre formación cultural, técnica ni aún de divulgación folklórica.

Ya no se trata de afirmar que el nivel cultural sea, por tanto, bajísimo; sino, lo que es más lamentable, no se sienten los menores deseos de superar, ni siquiera deficitariamente, su falta total de cultura.

En cambio se notó en Montuiri, hace treinta o más años, un afán de hacerse con una cultura aunque más o menos elemental, la que procuraban ampliarla constantemente profundizando en ella. Se palpaban ciertas aspiraciones y se experimentaron resultados positivos. Pueden dar fe de ello un respetable número de vecinos maduros ocupando muchos de ellos, puestos de responsabilidad.

Por el contrario hoy esto es una utopía. Las ambiciones de coche, TV, lavadora eléctrica, modas, juergas... y todo un largo etcétera, representan la cima de sus aspiraciones. No es raro, pues, el

caso de personas intelectualmente bien dotadas, aunque económicamente mal remuneradas, demostrando una viva preocupación para desvelar en el pueblo un mínimo de interés por la cultura a fin de situar a la gente en disposición mental o moral de abrirse al saber, a la cultura, aún con la consiguiente pérdida de un tiempo y de una ilusión que difícilmente serán correspondidos.

Pediríamos a los montuirenses que sientan alguna preocupación de tipo cultural que se esforzaran para divulgar y crear una voluntad de cultura, que promovieran, orientaran, estimularan y encauzaran empresas culturales; que plantearan los problemas inherentes y buscaran soluciones adecuadas.

La publicación de «Un poble, un temps» podría ser la piedra de toque, tal vez el punto de apoyo que facilitara la puesta en marcha, a la altura de los tiempos presentes, de los elementos precisos que situaran en un lapso más o menos largo, Montuiri en el lugar culturalmente deseado por quienes, ya desde hoy o desde ayer, sienten una latente preocupación por lo cultural.

Así se acrecentaría notablemente el prestigio de las gentes de nuestro pueblo al dar a nuestras vidas un sentido consecuente, digno de unas personas consideradas. Y a la postre se superaría una crisis cultural prolongada en exceso.

“UN POBLE, UN TEMPS”

Interviu amb el seu autor, Joan Miralles i Monserrat,
on puntualitza certs detalls.

Se pot afirmar que Montuïri ja té un llibre. Una obra que parla i toca molts aspectes del nostre poble i, sobretot, posa de relleu com era, com vivia i com pensava un nombre d'avantpassats molt representatiu, la majoria d'ells coneguts per la gent que avui viu a Montuïri.

Era obligat que l'autor del llibre, el nostre col·laborador Joan Miralles i Monserrat, xerràs precisament des d'on ell mateix, cada mes, ens presenta un tros de la història del nostre poble. Vet aquí l'interviu que tenguérem.

—Quin valor tenen les converses d'aquest llibre, Joan?

—Un valor certament polivalent. D'una part donen una informació interessant sobre molts aspectes de la història i folklore, en sentit ampli, de Montuïri. A més, aquestes dades, pel fet de ser formalitzades lingüísticament són plenes d'implikacions molt expressives i, per tant, ens manifesten ben clarament la manera de ser del poble. A part, també hi ha la importància lingüística com a recull, que és, de materials dialectals.

—T'ha costat molta feina escriure aquest llibre?

—Allà on em vaig haver de sucra més la cervellera va ser en la introducció. Em dugué quasi dos mesos de feina. Quant a les notes i sobretot a la selecció dels intervius i passar-ho tot a màquina així mateix em dugué feina, però va ser una tasca més mecànica, de manera que ja no hi vaig gastar tantes energies.

—Se'l pot considerar un llibre clàssic de folklore?

—No. Fins ara a Mallorca s'havien recollit, i sobretot expurgat, molts de materials folkòrics de tota casta, però no s'havien interpretat antropològicament. Jo ho he intentat fer, i de la millor manera que he sabut. I pel que fa a la selecció dels materials i a la seva interpretació he procurat no tractar-ho com els nostres antics clergues, reaccionaris, que es dedicaren al folklore.

—Quines són les aportacions més im-

portants per a la gent o per a la història de Montuïri?

—Les informacions sobre la política local, les representacions teatrals, els músics antics, els fets de màgia, la informació sobre els personatges antics famosos per qualche concepte, etc., ja que aquestes informacions no surten quasi mai documentades en els papers. Per a recollir-les s'ha de fer directament de la boca del poble.

—Creus que interessarà a tothom aquest llibre?

—Aquest llibre crec que pot interessar a tots aquells que fins ara només eren llegidors de «rondaies», però també als investigadors de qualsevol aspecte de la realitat cultural mallorquina, com també a aquells que els agrada escriure: els «creadors», ja que poden aprendre-hi molt, sobretot de la manera d'expressar-se que tenen els vells.

—Revela la psicologia col·lectiva de Montuïri?

—No solament la de Montuïri sinó també la de pràcticament tots els pagesos de qualsevol endret de Catalunya o Mallorca.

—Alguns, creus tu, que el podran considerar anticlerical o antireligiós?

—Per aquells que només veuen el món a través d'un cap d'agulla és possible que sí. Respecte a això crec que són ben interessants i clarividents les afirmacions de crítica als eclesiàstics que fan alguns dels pagesos en aquest llibre, crítiques que s'han anat gravant en la memòria col·lectiva de la comunitat des de segles enrera, crítiques que es fonamentaven en els freqüents abusos de poder que, certament, tant provenien de l'estament eclesiàstic com del latifundo-capitalista.

—Si no revela la psicologia col·lectiva de Montuïri en l'actualitat, no et sembla que queden ben remarcades les característiques psicològiques de l'home antic del segle passat?

—No et creguis que les coses hagin canviat tant en qüestió de creences en el

CABALGATA DE LOS REYES MAGOS

Aproximadamente serian las ocho cuarenta de la noche del día 5 cuando hizo su aparición la vistosa cabalgata precedida por la luminosidad de una gran estrella, a continuación dos carrozas llenas de juguetes y regalos, una corte de pajes portadores de bengalas y en último lugar SS. MM. montados en briosos caballos. De inmediato a su llegada a la Plaza de España subieron al balcón de la Casa Consistorial desde donde saludaron a todo el público congregado. Una vez acomodados en el trono preparado al efecto, procedieron al reparto y entrega de los regalos traídos para todos los pequeños asistentes al acto.

Es de lamentar la infiltración de personas extrañas al acto por la basura in-

troducida en el mismo. Sería una pena muy grande que, debido a su irresponsabilidad, obligaran a la organización a tomar medidas nada agradables o, en último extremo, suprimir un acto dirigido única y exclusivamente a satisfacer la ilusión de nuestra grey infantil. Esperemos que en años venideros no sea necesario tomar ninguna determinación.

RECORRIDO INCOGNITA

Día 13.—Organizado por el Tele Club se llevó a feliz término un recorrido incógnita con vehículos a motor. El circuito estaba dividido en cinco controles ubicados en distintos lugares y a pasar por todos los participantes: «Es Dau» (Montuiri) - Pina, primer control; Pina - Lloret, segundo control; Lloret - «Pou del Rey» (Montuiri), tercer control; ya en

termina al dorso.)

nostre país. Ara es donen uns substituts que funcionen més o menys igual. Es ben possible que ara la gent no cregui tant en sant Antoni, però creu en la televisió, que és pitjor...

—En petita escala, podria afirmar-se que hi ha una llengua autòctona a Montuiri?

—La parla de Montuiri és, científicament parlant, un subdialecte del mallorquí, més o menys consemblant al camper o al petrer, etc., i el mallorquí, com sap ja tota persona amb un mínim de cultura il·lustrada, no és més que una variant geogràfica reduïda de la llengua catalana, parlada a Catalunya, part de València, Rosselló, Balears i a la ciutat d'Alguer a Sardenya.

—Et sembla que interessarà fora poble?

—He intentat fer una obra no purament localista. Consider que pot interessar, per tant, als altres pobles de Mallorca i a la gent de Ciutat. Per altra banda puc dir que ja m'han arribat demandes de llibres des de Barcelona.

—Qualcú ha dit que és la veu de tot un poble. Et sembla exacta aquesta afirmació?

—La idea de poble es presta sovint a equivocs. Ara bé no creus tu que si d'un poble de 2.500 habitants tu en selecciones 21 subjectes de totes les classes so-

cials i de diferent grau cultural, hi ha una representació prou nodrida d'aquesta comunitat? Doncs, jo ho he fet, per tant crec que bé podem dir que és tot un poble qui s'expressa en aquest llibre.

—Saps si s'ha escrit qualque altre llibre que, com aquest, faci referència exclusivament a Montuiri?

—En absolut. Ja he dit que era un llibre que no té precedents, ja no a Montuiri o a Mallorca, sinó ja en tots els Països Catalans, a part de qualque treball més o menys consemblant fet a la comarca del Pallars. Emperò se n'han fet de semblants a Mèxic, EE.UU., Rússia, Japó, etc.

—Com qualificaries el llibre?

—És un treball de camp fet en una comunitat rural mallorquina a base de 21 entrevistes amb la gent vella d'un poble que van contar la història antiga de la vila, amb un estudi preliminar i les corresponents notes a peu de pàgina, i convenientment il·lustrat.

Resta dir, per part nostra, que de la mateixa manera que en Joan ha aconseguit oferir-nos un llibre en el què ens mostra un passat i una manera d'ésser montuïrera molt eloqüent, i divulgar-ho per tot arreu, és el poble, des d'ara, el qui té un deute amb ell.

Onofre ARBONA MIRALLES

MOVIMIENTO PARROQUIAL

NUEVOS CRISTIANOS

Día 27 de Enero

Miguel Font Socías, hijo de Antonio y Prudencia.

Cristina Rodríguez Sánchez, hija de José y Antonia.

Margarita Beltrán Cerdá, hija de Juan y María.

Mateo Moll Ramonell, hijo de Honora-to y Juana.

NUESTROS DIFUNTOS

Día 20.—Catalina Moll Manera, viuda de 79 años «Mascarona».

Día 27.—Catalina Mulet Cerdá, viuda de 84 años «Carriona».

Día 31.—Gabriel Garau Gomila, viudo de 88 años «Llull».

PLUVIÓMETRO

Día 3	12	litros.
Día 29	2	»
Día 30	1,5	»
Total:	15,5	»

DEPORTES - FUTBOL

1.º REGIONAL

Montuiri, 0 - Petra, 0
Murense, 3 - Montuiri, 0
Montuiri, 1 - Colonia, 0
Soledad, 5 - Montuiri, 0

JUVENILES

Montuiri, 6 - Felanitx, 1
Sineu, 1 - Montuiri, 2
Montuiri, 1 - Olímpico, 3
Atl. Campos, 0 - Montuiri, 9
Montuiri, 2 - Santanyi, 2

DIOS SE LO PAGUE

PARA BONA PAU

	Pesetas
D. Angel Pascual	200
D. Gabriel Sampol	300
D. Sebastián Miralles	500

PARA EL «PUIG»

X. X.	500
D. Gabriel Sampol	400

PARA LA PARROQUIA

X. X.	500
D. Gabriel Sampol	300

NOTICARIO LOCAL

(Conclusión.)

Montuiri los dos restantes, «Pou del Rey» - «S'hostal» y ««S'hostal» - Plaza España.

Los equipos ganadores fueron los siguientes: en primer lugar el capitaneado por Bartolomé Mayol, con 52 puntos; Raimundo Arbona, con 51 puntos, consiguieron el segundo puesto de la clasificación, y, finalmente, el tercero fue para Juana Lucía Roca y su equipo, con 50 puntos.

De entre las pruebas a cumplimentar, cabe destacar por el equipo conducido por Raimundo Arbona: un herido, por su originalidad, y un billete de 25 pesetas emitido en el transcurso del año 1926.

SAN ANTONIO ABAD

Día 20.—Con motivo de las clásicas «be-neides» de San Antonio Abad, el Tele Club organizó un concurso de carrozas con la finalidad de revitalizar una fiesta con sabroso y marcado carácter popular y tradicional que, por avatares de los tiempos actuales, tiende a desaparecer.

El Jurado constituido al efecto, otorgó los premios de acuerdo con el siguiente

orden: 1.º, Grupo de niños pastores; 2.º, «Ses Matances», y 3.º, «Moros».

Entendemos será digno siempre de agradecer todo el esfuerzo noblemente dirigido a dar continuidad a todas aquellas manifestaciones típicas y de reconocido valor folklórico con objeto de no verlas destinadas a fenecer por consunción.

ACTO LITERARIO

La noche del 26 de enero su autor, Joan Miralles, presentó, como primicia, al pueblo de Mantuiri, el libro «Un poble, un temps» del que ya hablamos en páginas anteriores.

MADRES CRISTIANAS

Durante los días 28, 29 y 30 se celebraron en la iglesia Parroquial unas conferencias para todas las mujeres integrantes de esa Asociación, con motivo de una renovación espiritual previa a la celebración de la fiesta que anualmente dedican a su Patrona la Virgen María.

CONCURSOS

A última hora nos llega la noticia de unos concursos de «Truch» y Billar a celebrar en nuestra villa. En próxima edición informaremos a nuestros lectores.

Honorato Moll